

SÍNDIC

EL DEFENSOR
DE LES
PERSONES

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

Adoptada per les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989.

Resum no oficial de les disposicions principals. Extracte dels dossiers UNICEF/DEI.

Preàmbul

El preàmbul recorda els principis fonamentals de les Nacions Unides i les disposicions específiques d'alguns tractats i declaracions relatius als drets de l'home; reafirma la necessitat de proporcionar als infants la cura i l'assistència especials a causa de la seva vulnerabilitat; subratlla de manera especial la responsabilitat primordial de la família pel que fa a la protecció i l'assistència, la necessitat d'una protecció jurídica i no jurídica de l'infant abans i després del naixement, la importància del respecte dels valors culturals de la comunitat de l'infant i el paper vital de la cooperació internacional perquè els drets de l'infant es facin realitat.

Definició d'infant

S'entén per infant tot ésser humà des del seu naixement fins als divuit anys d'edat, llevat que legalment hagi aconseguit abans la majoria d'edat.

No discriminació

Els estats han de garantir els drets d'aquesta Convenció a tots els infants, sense excepció; i han de prendre les mesures que calguin per a protegir els infants de tota classe de discriminació.

Interès superior de l'infant

Totes les mesures respecte d'un infant han d'estar basades principalment en la seva consideració i el seu interès. Correspon a l'Estat d'assegurar una protecció i una cura adequades, quan els pares o altres persones no tinguin capacitat per a fer-ho.

Aplicació dels drets

És obligació de l'Estat adoptar les mesures necessàries per a donar efectivitat a tots els drets reconeguts en aquesta Convenció.

Direcció i orientació paternes

És obligació de l'Estat respectar els drets i els deures dels pares o dels familiars que en siguin legalment responsables en ordre a donar-li, d'acord amb el desenvolupament de les capacitats de l'infant, la guia adequada per a exercir els seus drets.

Supervivència i desenvolupament

Tots els infants tenen el dret intrínsec a la vida i és obligació de l'Estat de garantir la seva supervivència i el seu desenvolupament.

Nom i nacionalitat

Des del seu naixement tots els infants tenen dret a un nom i a obtenir una nacionalitat.

Preservació de la identitat

L'Estat té l'obligació de protegir i, si cal, restablir la identitat de l'infant, en cas què es vegi privat de part o de tots els elements de la seva identitat, tals com nom, nacionalitat i vincles familiars.

Separació dels pares

És un dret de l'infant viure amb els seus pares, excepte en els casos en què la separació sigui necessària amb vista a l'interès superior del mateix infant. És un dret de l'infant mantenir contacte directe amb ambdós pares, si està separat d'un o de tots dos. Correspon a l'Estat responsabilitzar-se d'aquest aspecte en cas que la separació hagi estat produïda per la seva acció.

Reunificació familiar

És un dret dels infants i dels seus pares sortir de qualsevol país i entrar en el propi, en vistes de la reunificació familiar o al manteniment de la relació entre pares i fills.

Retencions i trasllats il·lícits

És obligació de l'Estat adoptar les mesures que calguin per tal de lluitar contra les retencions i els trasllats il·lícits d'infants a l'estranger, tant si és per un dels seus pares com per una tercera persona.

L'opinió de l'infant

L'infant té dret a expressar la seva opinió i que aquesta sigui tinguda en compte en tots els aspectes que l'afectin.

Llibertat d'expressió

Tots els infants tenen dret a cercar, rebre i difondre informacions i idees de tota classe, sempre que això no perjudiqui els drets dels altres.

Llibertat de pensament, consciència i religió

L'infant té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió sota el guiatge dels seus pares, d'acord amb el desenvolupament de les seves facultats, i de conformitat amb les limitacions que estableix la llei.

Llibertat d'associació

Tots els infants tenen dret a la llibertat d'associació i de reunió, sempre que això no vagi en contra dels drets dels altres.

Protecció de la vida privada

Tots els infants tenen dret a no ser objecte d'ingerències en la seva vida privada, la seva família, el seu domicili i la seva correspondència, i a no ser atacat en el seu honor.

Accés a una informació adequada

Els mitjans de comunicació social aconsegueixen un paper important pel que fa a la difusió d'informació destinada als infants que tingui com a finalitat promoure el seu benestar moral, el coneixement i la comprensió entre els pobles, i que respecti la cultura de l'infant. És obligació de l'Estat prendre mesures de promoció respecte a d'això i protegir l'infant contra tota informació i material perjudicial per al seu benestar.

Responsabilitat dels pares

És responsabilitat primordial d'ambdós pares la cria dels infants i és deure de l'Estat brindar-los assistència en aquesta tasca.

Protecció contra els maltractaments

És obligació de l'Estat protegir els infants de totes les formes de maltractaments perpetrats pel pares o qualsevol altra persona responsable de la seva cura i establir mesures preventives i de seguiment pel que fa al cas.

Protecció dels infants privats del seu ambient familiar

És obligació de l'Estat de protegir de manera especial als infants privats del seu ambient familiar i assegurar que puguin beneficiar-se d'alternatives apropiades que substitueixin l'atenció familiar o de la col·locació en un establiment apropiat, tenint en compte l'origen cultural de l'infant.

Adopció

En els Estats que reconeixen o permeten l'adopció, hauria de prevaldre l'interès superior de l'infant i s'han de tenir en compte totes les garanties necessàries per assegurar que l'adopció i les autoritzacions de les autoritats competents són admissibles.

Infants refugiats

Una protecció especial serà proporcionada als infants considerats refugiats o que sol·licitin l'estatut de refugiat; i és obligació de l'Estat de cooperar amb els organismes competents per garantir aquesta protecció i assistència.

Infants discapacitats

Els infants mentalment o físicament discapacitats tenen dret a rebre atencions, educació i ensinistrament especials, destinats a assolir la seva autosuficiència i la integració activa en la societat.

Salut i serveis mèdics

L'infant té dret a gaudir del més alt nivell possible de salut i a tenir accés a serveis mèdics i de rehabilitació, molt especialment en aquells serveis relacionats amb l'atenció primària de salut, les cures preventives i la disminució de la mortalitat infantil. L'Estat ha de prendre les mesures que calguin orientades a l'abolició de les pràctiques tradicionals perjudicials per a la salut dels infants.

Avaluació periòdica de l'internament

L'infant que ha estat internat per les autoritats competents per a atendre'l, protegir-lo o tractar-lo de salut física o mental, té dret a una avaluació periòdica de totes les circumstàncies que van motivar-ne l'internament.

Seguretat Social

Tots els infants tenen dret a beneficiar-se de la Seguretat Social.

Nivell de vida

Tots els infants tenen dret a beneficiar-se d'un nivell de vida adequat per al seu desenvolupament i és de responsabilitat primordial dels pares que l'hi proporcionin. És obligació de l'Estat adoptar mesures apropiades perquè aquesta responsabilitat pugui ser assumida i que hi sigui de fet, si cal mitjançant el pagament de la pensió alimentària.

Educació

Tots els infants tenen dret a l'educació i l'Estat té l'obligació d'assegurar-li almenys l'educació primària gratuïta i obligatòria. L'aplicació de la disciplina escolar ha de respectar la dignitat de l'infant com a persona.

Objectius de l'educació

Els Estats convenen que l'educació ha d'orientar-se al desplegament de la personalitat i les aptituds de l'infant, a fi de preparar-lo per a una vida adulta activa, i que ha d'infondre-li respecte als seus drets humans fonamentals, el respecte envers els seus pares, la seva llengua i el seu entorn natural, i el respecte als seus valors culturals i nacionals tant com els de les altres civilitzacions.

Infants pertanyents a minories o pobles indígenes

És un dret dels infants que pertanyen a minories o pobles indígenes de tenir la seva pròpia vida cultural, practicar la seva religió, i emprar el seu idioma.

Esbarjo, joc i activitats culturals

L'infant té dret a l'esbarjo, al joc i a participar en les activitats artístiques i culturals.

Treball de menors

És obligació de l'Estat protegir l'infant contra l'acompliment de qualsevol treball nociu per a la seva salut, educació o desenvolupament; fixar edats mínimes d'admissió al treball i reglamentar-ne les condicions.

Ús i tràfic d'estupefaents

És un dret dels infants de ser protegits contra l'ús d'estupefaents i substàncies psicotròpiques; i els Estats prendran mesures per a impedir que estiguin involucrats en la producció o distribució d'aquesta mena de substàncies.

Explotació sexual

És un dret de l'infant de ser protegit de l'explotació i abús sexuals, incloent-hi la prostitució i la seva utilització en pràctiques pornogràfiques.

Venda i tràfic d'infants

És obligació de l'Estat de prendre totes les mesures necessàries per a prevenir la venda i el tràfic d'infants.

Altres formes d'explotació

És dret de l'infant rebre protecció contra les altres formes d'explotació que no es consideren en els quatre articles anteriors.

Tortura i privació de llibertat

Cap infant ha de ser sotmès a tortura, a penes o tractes cruels, inhumans o degradants, a la pena capital, a la presó perpètua i a la detenció o empresonament il·legals o arbitraris. Tots els infants privats de llibertat han de ser tractats amb humanitat, han de ser separats dels adults, han de tenir dret a mantenir contacte amb la seva família i a tenir ràpid accés a l'assistència jurídica o a altra assistència adequada.

Conflictes armats

Cap infant que no hagi complert els quinze anys d'edat no ha de participar directament en hostilitats o ser reclutat per les forces armades. Tots els infants afectats per conflictes armats tenen dret a rebre una protecció i una cura especials.

Recuperació i reintegració socials

És obligació de l'Estat prendre les mesures apropiades perquè els infants víctimes de la tortura, de conflictes armats, d'abandó, de sevícies o d'explotació rebin un tractament convenient que n'asseguri la seva recuperació i reintegració social.

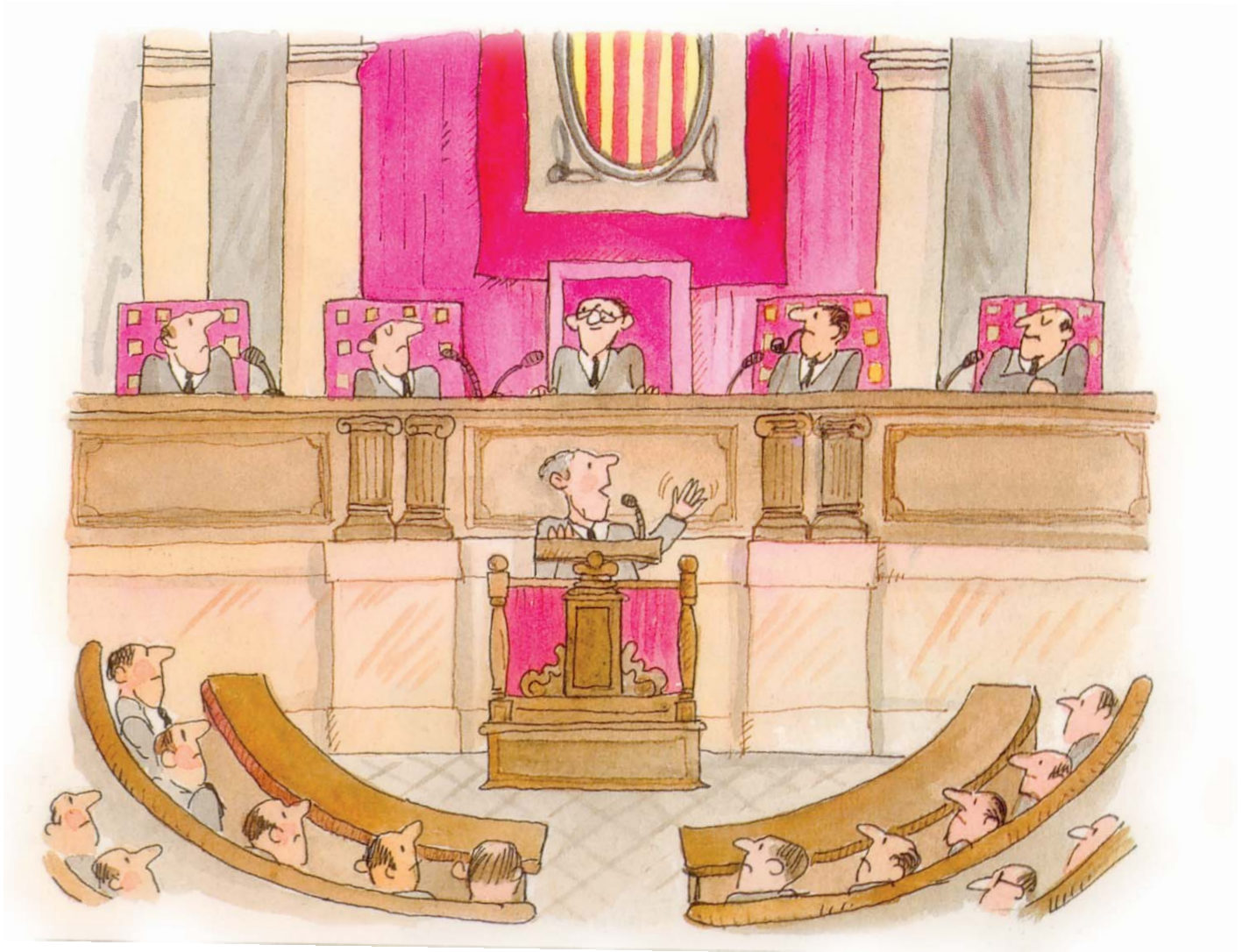
Administració de la justícia de menors

Tots els infants acusats o declarats culpables d'haver infringit les lleis tenen dret que se'ls respectin els drets fonamentals i, en particular, el dret a beneficiar-se de totes les garanties d'un procediment equitatiu, fins i tot de disposar d'assistència jurídica o d'alguna altra assistència adequada en la preparació i presentació de la seva defensa. Sempre que sigui possible, s'ha d'evitar de recórrer a procediments judicials i a la internació en institucions.

La norma més favorable

En cas que una disposició establerta per una llei nacional o un altre instrument internacional vigent en qual-sevol Estat sigui més favorable que la disposició anàloga d'aquesta Convenció, s'ha d'aplicar la norma més beneficiosa.

Aplicació i entrada en vigor

Les disposicions dels articles 42 al 54 comprenen, entre altres coses, els punts següents:

- L'obligació de l'Estat de donar a conèixer àmpliament els principis i les disposicions de la Convenció, tant als adults com als infants.
- La creació d'un Comitè dels Drets de l'Infant, integrat per deu experts, encarregats d'examinar els informes que els Estats Parts a la Convenció presentaran en el termini de dos anys a partir de la data de ratificació i, successivament, cada cinc anys.
- L'amplia difusió per part dels Estats Parts dels seus informes en els seus països respectius.
- El Comitè pot proposar que es realitzin estudis sobre qüestions concretes relatives als drets de l'infant i pot transmetre les seves recomanacions als Estats Parts interessats, així com a l'Assemblea General de les Nacions Unides.
- Amb l'objecte de fomentar l'aplicació efectiva de la Convenció i d'estimular la cooperació internacional, els organismes especialitzats de les Nacions Unides (tals com la OIT, la OMS i al UNESCO) i la UNICEF tenen dret a assistir a les reunions del Comitè. Aquests esmentats organismes, i qualsevol altre considerat competent, incloses les ONG amb estatut consultiu davant de les Nacions Unides, tals com l'ACNUR, poden presentar al Comitè informes pertinents i ser invitats a proporcionar assessorament a fi d'assegurar la millor aplicació possible de la Convenció.

El text íntegre de la Convenció ha estat publicat pel Parlament de Catalunya, l'any 1998, dipòsit legal: B-48. 104-1998.